

Ergonomisk gitarrteknik

Psykologi, ergonomi & teknik

Joakim Zelmerlöw

© Joakim Zelmerlöow, 2005
Tryck: Pappersverkstan, Visby 2005
Omslagslayout: Joakim Zelmerlöow
Grafisk form och sättning: Joakim Zelmerlöow
Distribution: www.books-on-demand.com
Illustrationer och fotografier: Katarina Boye
ISBN 91-631-7717-X

INNEHÅLL

INLEDNING	7
<i>Vad är Ergonomisk gitarrteknik?</i>	8
PSYKOLOGI	9
KAPITEL 1: LÄRANDE	10
<i>Kunskap och färdighet – vad är skillnaden?</i>	10
<i>Objektiv och subjektiv instudering</i>	10
<i>Horisontell och vertikal utveckling</i>	11
<i>Motivation, koncentration, association och minne</i>	12
<i>Vanor och ovanor</i>	13
<i>Nytt stycke, ny rad</i>	14
<i>Triggande notläsning</i>	15
<i>Viljestyrda och automatiserade rörelser</i>	16
<i>Metodisk repetition</i>	16
<i>Hur många timmar per dag?</i>	18
<i>Dynamisk självkritik</i>	19
<i>Utbildningsklimatet</i>	20
<i>Rädd att lära – rätta mig inte om jag har fel</i>	22
KAPITEL 2: NERVOSITET & FRAMFÖRANDE	24
<i>Nervositet – en kamp för livet</i>	24
<i>Skräcken – en genväg i hjärnan</i>	25
<i>Negativ nervositet – en ond cirkel</i>	25
<i>Värdefullt och värdelöst</i>	26
<i>När notbild blir hotbild</i>	27
<i>Positiv nervositet – en fråga om självsuggestion</i>	29
<i>Presentationen</i>	30
<i>Under konserten – det inre resonemanget</i>	30
<i>Pokerface – ett ess i rockärmen</i>	31
<i>Kroppens rörelser under framförandet</i>	32
<i>Kritik – alltid något positivt</i>	35
ERGONOMI	37
KAPITEL 3: OM RYGGEN	38
KAPITEL 4: OM NACKEN	41
KAPITEL 5: SPELSTÄLLNING	43
<i>Upphovet till dålig musikerergonomi</i>	43
<i>Stress och spänningar</i>	43
<i>Ryggen</i>	44
<i>Stolen</i>	45
<i>Fotpallen eller benstödet</i>	45
<i>Nacken och axlarna</i>	48
<i>Överarm och underarm</i>	48
<i>Gitarrrens placering och instrumentkontakten</i>	48
<i>Hypotonus, normal tonus och hypertonus</i>	49
<i>Avslappning under instuderingen</i>	50
<i>Simulering – motorisk inläring</i>	50

KAPITEL 6: VÅRD AV SPELMUSKULATUR	52
<i>Töjövningar för ryggen/låren</i>	52
<i>Töjövning för axlarna</i>	53
<i>Töjövning för nacken</i>	53
<i>Töjövningar för underarmen</i>	53
<i>Töjövning för bröstmuskulatur</i>	54
<i>Styrketräning för underarmar och händer</i>	55
<i>Gripövning för handen</i>	55
<i>Gripövning för fingrarna</i>	55
<i>Barréträning</i>	56
TEKNIK	58
KAPITEL 7: INLEDNING TILL TEKNIK	59
<i>Tekniskt beteende och teknisk medvetenhetsgrad</i>	59
<i>Teknisk kontamination</i>	61
<i>Det tekniska kretsloppet</i>	62
KAPITEL 8: HÖGERHANDEN	64
<i>Högerhanden – ett talande uttrycksmedel</i>	64
<i>Högerhandens placering</i>	64
<i>Tonbildning</i>	65
<i>Stränghårdhet</i>	67
<i>Förberedelse</i>	67
<i>Koordination</i>	68
<i>Naglarna – ett verktyg med klös</i>	70
<i>Kontaktpunkt och klangfärg</i>	72
<i>Frequentato – en dynamisk mittpunkt</i>	73
<i>Akustiken och publiken</i>	74
<i>Hur låter din gitarr?</i>	76
<i>Högerhandsarpeggio</i>	76
<i>Arpeggio med betoningar</i>	80
<i>Trefingerteknik</i>	81
<i>Snabbheten i trefingertekniken</i>	81
<i>Trefingerteknik – praktiska övningar</i>	82
<i>Tremolo</i>	86
<i>Ackord</i>	87
KAPITEL 9: VÄNSTERHANDEN	89
<i>Vänsterhanden – en fråga om artikulation</i>	89
<i>Placering</i>	89
<i>Tummen mitt i handen?</i>	91
<i>Precision</i>	91
<i>Förberedelse</i>	92
<i>Koordination</i>	93
<i>Legato</i>	99
<i>Barré</i>	101
<i>Ackord och lägesbyten</i>	102
KAPITEL 10: SYNKRONISERING.....	104
<i>Synkroniseringsövning</i>	105
<i>Skalspel</i>	110
<i>Skalspel i sekvenser</i>	113
<i>Snabbheten</i>	115

<i>Vänsterhandsarpeggio</i>	115
KAPITEL 11: UPPVÄRMNINGSÖVNINGAR.....	117
KAPITEL 12: ATONAL TEKNIK	123
<i>Om kombinationsmatriserna</i>	123
<i>Vänsterhandsmatriser i arpeggio</i>	124
<i>Högerhandsmatriser i arpeggio</i>	127
<i>Vänsterhandsmatriser längs med strängarna</i>	129
KAPITEL 13: INTERPRETATION & GITARRTEKNIK.....	132
<i>Tempo rubato och agogik</i>	132
<i>Ornamentik</i>	133
<i>Överlegato</i>	133
<i>Tonlängden under barocken</i>	134
<i>Dämpningsteknik</i>	135
<i>Övningar för dämpningsteknik</i>	136
LITTERATURFÖRTECKNING	140
REGISTER	141